

Գրիգոր Յազնի կրցաւ այս վճռին վրայ իւր ծիծաղը սանձել վասնզի այն իւր առաջին արշաւանաց օրերը ծերը տեսեր եւ ճանչեր էր, եւ այսչափ խօսք նորա բերնէն կ'իմանար թէ մեծ գովութիւն էր: Եսեր էր նաեւ թէ ծիծաղի եւ շատախօսութեան մեծ թշնամի էր նա: Ուստի լուռ կեցաւ. իսկ ծերը անշարժ կ'ենալէն վերջ՝

— Սուրենէ լուր ունի՞ս,— հարցուց:

— Մեկտեղ էինք Դամասկոս, ճամփան մեր փախստեան ժամանակ արաբաց խումբ մը զմեզ բաժնեց, մենք Եփրատէ անցանք, նա Կ'ոմակէնի ճամփան բռնեց, անկից վերջը լուր չունիմ:

— Բաջ մարդ է նա,— ըսաւ ծերը դարձեալ Թենի ի դառնալով:

Իսկ Սեթայ, որ իւր նամակին ընթերցմունքը վերջացուց, դարձաւ երիտասարդին.

— Ահա իշխանէն նամակ բերաւ զօրավարը, կը գրէ թէ ամիսի մը չափ ժամանակ դեռ պիտի ուշանայ, վասնզի Պոլիս մեծ խռովութիւնք ելեր են այս քանի մը ամսուան մէջ, Կոստանդին կայսրը թունաւորուած Մարտինէ մորմեն մեռեր է, եւ տեղը իւր փոքր եղբայրն է թագաւորեր: Յիմա ժողովուրդը եւ զօրքը ապստամբեր են, օրինաւոր ժառանգը՝ դեռ պատանի մը՝ նստուցեր են աթոռը: Իշխանը կը յուսաւ եւ կը գրէ թէ թագաւորութեաց Ասպետին ազատութիւնն այս անգամ ապահով է, վասնզի աքսորանաց դարձին հրովարտակը ելեր է. եւ թէ իրեն բարեկամ հայազգի մը զօրավար կարգ ված է Կարնոյ յունաց բանակին. ուստի ինք Թեոդոսուպոլիս պիտի երթայ նախ իրեն հետ տեսնուելու եւ յետոյ պիտի դառնայ հոս:

— Եթէ իշխանն ուշանայ՝ ես ինչ պետք է ընեմ, իշխանուհի,— հարցուց Գրիգոր:

— Այդ բանին համար ամենեւին հոգ մ'ըներ. ես քեզի համար զբաղմունք կը գտնեմ: Ահա ուրիշ նմանակ մ'էլ կայ, որ Արծրունեառ Սահակ իշխանը կը գրէ եւ գունդ մը զօրք ինձմէ կը խնդրէ Մարդաս տանի իւր զօրաց օգնութեան պարսիկ ասպատակաց դէմ: Վարդ եթէ այստեղ լինէր՝ նա կ'ուղարկէի, որովհետեւ հօրը հետ է, դու ել ր իմ զաւակս ես քեզ կ'ուղարկեմ եթէ յանձն կառնուս:

— Ամենայն սիրով, հիմա եթէ կը հրամայէք: